

Kindert Torah

Tzav

בס"ד

Zachor!

"Is there a special *maftir* this week, Abba?"
"Yes, Avi. *Parashas Zachor*."
"Zachor means remember, doesn't it, Abba?"
"Yes, Avi. We must remember what Amalek did to us."
"What did he do, Abba?"
"Amalek is the personification of evil, Avi. His entire purpose in this world is to turn people away from Hashem. He tries to show them that Hashem does not exist *cholila* (Heaven forbid) or does not care about us. He first attacked *Klal Yisrael* when we left *Mitzrayim*, shortly after *Kriyas Yam Suf*. The entire world was terrified of Hashem and His chosen people. Amalek jumped in with tremendous *chutzpah*, attacked us, and showed the world that we were not invincible. By doing this he lowered the world's *yiras* (fear of) Hashem."
"That is horrible!"
"Yes, Avi. Therefore, we were given a *mitzvah* in the Torah, at the end of *parashas Ki Seitze*, to remember this terrible thing that Amalek did. We fulfill that *mitzvah* by reading that *parasha* for this week's *maftir*."
"Why do we read it this week, Abba?"
"Because this is the week before Purim, Avi. Haman was a descendant of Amalek. Like his forefathers, he tried to wipe out *Klal Yisrael* and disgrace Hashem's Holy Name. We remember Amalek at the time when we rejoice over his defeat."
"What about nowadays, Abba? Who is Amalek? Where is he?"
"He is still here with us, Avi. Rav Zeidel Epstein zt"l shares an insight into *Parashas Zachor*. Amalek, whose entire purpose in this world is to disgrace Hashem, is the personification of evil. We must hate him and the evil that he brings into this world. *Chilul Hashem* is revolting! We detest it! We run far away from it! We uproot it from our lives! That is how we remember Amalek. We recognize him in all of his forms, and we stamp him out of our lives."
"I'm ready Abba . . . Zachor!"

Kinderlach . . .
This is the second of the four parshios which prepare us for Pesach. Last week, parashas shekalim, we worked on dedicating all of our gashmius (material possessions) to Hashem. This week we work on hating the evil of Chilul Hashem and uprooting it from our lives. Do not do anything that would make people look down upon Hashem or His mitzvos. Act nicely towards people, with tremendous kovod (honor) and derech erez (respect). Value the mitzvos and perform them carefully and properly. Fear Hashem and distance yourself from any aveyra (sin). This is how we wipe out Amalek, kinderlach. Zachor!

Enjoy the Shade

"Are you coming along?"
"Where?"
"To the Shabbos HaGadol Drasha."
"Who is speaking?"
"Rabban Yochanan Ben Zakkai."
"Wow! Where is he speaking?"
"In the open area next to the Beis HaMikdash."
"I'll be there."
The appointed hour arrives, and a huge crowd gathers next to the Beis HaMikdash. The sun is slowly setting, and the Heichal casts a long shadow over the crowd.
"It sure is a hot day today."
"Yes, but it's much cooler here in the shade."
"One minute. We are getting pleasure

from this shade."
"Yes."
"Oy vey! The shade is being cast by the Beis HaMikdash. We are benefiting from *kodesh* (sacred items). That is *ossur!*"
"But Rabban Yochanan Ben Zakkai is speaking. He would not allow something that is *ossur* to continue."

The question is:
How was Rabban Yochanan able to *darshen* in the shade of the Heichal?

The answer is:
The Gemora (Pesachim 25b) discusses pleasure that comes to a person against his will. If he cannot avoid it, and he does not intend to take pleasure, it is surely permitted. In our case, there was no other place large enough to hold the crowd that gathered to hear Rabban Yochanan. However, the people did intend to enjoy the shade. What is the heter to derive benefit from the Holy Beis HaMikdash? The Gemora answers that the normal way to derive pleasure from the Beis HaMikdash was to go inside. To benefit from the shade cast from the outside is not the normal derech of enjoyment, and is therefore permitted.

This puzzle and answer is for learning and discussion purposes only. Do not rely upon it for *psak halacha*! Consult a Rav to determine the correct *halachic* ruling.

"Poor" Chance

"Who is going into the shower first?"
Hmmm. I see that we have no volunteers. Okay, let's draw lots. Everyone pick a straw. The one with the shortest straw goes in first."
"Abba are these that same kind of lots that Haman drew?"
"Not exactly Shimi, but it is the same idea."
"Abba, I have a question. All of the other holidays are named after an important part of the event. *Pesach* is named after the *Korbon Pesach* (*Pesach* sacrifice). *Succos* is named after the *Succah* that we live in during the holiday. Why is *Purim* named after the *pur*, the lot that Haman used to determine the date of his evil decree? The *pur* is such a small detail."
"Shimi, Rav Chaim Friedlander answers your question. Drawing lots is one way to make a decision. Haman and his nation, Amalek, do not believe that Hashem runs the world. They 'cooled off' the fear that the nations had of Hashem and the Jewish people (*Devarim* 25:18). The word for 'cooled off' *karah*, also means 'happen'. That is Amalek's view of the world. Things just happen. Drawing lots is letting 'luck' determine the outcome of things. Our view stands diametrically opposed to Amalek's. We know that Hashem guides all events. We also used a lottery when dividing the land of Israel among the tribes in the times of Yehoshua (*Bamidbar* 33:54). The lottery revealed Hashem's will for each family to get the plot of land that was right for them. Shimi, the *pur* is not an insignificant detail of the holiday. It represents the essence of the difference between Amalek and the Jewish people; the difference between chance and *hashgacha* (Divine Guidance)."

Kinderlach . . .
We know that Hashem is guiding the events of our lives. We sometimes think things should be different. We had some bad luck. Better luck next time. After a while we realize that what happened was actually the best possible thing. Let us all go around the table and think of some examples. We are doing our part to reveal Hashem's "hidden hand" and increase His Glory in this world.

ההגדת לבנד

פרשת צו

אותו! אנו מתרחקים ממנו! אנו עוקרים אותו מחיינו! כך אנו זוכרים את עמלק. אנו מכירים אותו בכל צורותיו, ומוחקים אותו מחיינו. "אני מוכן, אבא... זכור!"

על גורל ומקרה

"מי נכנס ראשון למקלחת? אני רואה שאין מתנדבים. טוב, נפיל גורל. כל אחד מוציא פתק."
 "אבא האם הגורל הזה הוא כמו הגורל שהפיל המן?"
 "לא בדיוק, שימי, אבל בערך."
 "אבא, יש לי שאלה. כל שאר החגים קרויים על שם איזשהו חלק מן המאורע. חג הפסח קרוי על שם קרבן הפסח. סוכות קרוי על שם הסוכה בה אנו גרים במשך ימי החג. מדוע פורים קרוי על שם הפור, הגורל שהפיל המן כדי להחליט באיזה יום להוציא לפועל את גזרתו? הפור הוא פרט כל כך קטן!"

"שימי, הרב חיים פרידלנדר עונה על שאלתך. הפלת גורל היא דרך אחת לקבל החלטות. המן ואומות עמלק, אינם מאמינים שה' מנהל את העולם. הם "קוררו" את הפחד שהיה לעמים מפני ה' ומפני עם ישראל (דברים כ"ה, י"ח). את המלה "לקרר" או "קרר", כפי שהיא מופיעה בתורה, אפשר לפרש גם מלשון "מקרה". זוהי השקפת העולם של עמלק. דברים פשוט קורים. הפלת גורל היא השארת התוצאות ביד המקרה או המזל. השקפת העולם שלנו הפוכה לחלוטין מזו של עמלק. אנחנו יודעים שה' מכוון את כל המקרים. גם אנחנו השתמשנו בגורל כדי לחלק את הארץ בין השבטים בזמן יהושע (במדבר ל"ג, נ"ד). הגורל גילה את רצון ה' כך שכל משפחה קבלה את הנחלה שהיתה מתאימה לה. שימי, הפור אינו פרט בלתי חשוב של החג. הוא מייצג את תמצית ההבדל בין עמלק לעם ישראל, ההבדל בין מקרה להשגחה."

ילדים יקרים...
 פרשה זו היא הפרשה השנייה מבין ארבע הפרשות שמכינות אותנו לפסח. בשבוע שעבר, בפרשת שקלים, עבדנו על הנושא של הקדשת כל הנכסים הגשמיים שלנו לה'. השבוע נשתדל לשנוא חילול השם, ולעקור את הרוע הזה של חילול השם מחיינו. אל תעשו שום דבר שיפגע ביחס הטוב של אנשים לה' ולמצוותיו. התנהגו בנימוס כלפי אנשים, בכבוד ובדרך ארץ. העריכו את המצוות וקיימו אותן בזהירות ובקפידה. ייראו את ה' והרחיקו את עצמכם מכל עברה. כך אנו מוחים את זכר עמלק, ילדים יקרים. זכור!

ליהנות מהצל

"אתה בא?"
 "לאן?"
 "לדרשת שבת הגדול."
 "מי מוסר את הדרשה?"
 "רבן יוחנן בן זכאי."
 "וואו! היכן הוא דרוש?"
 "בשטח הפתוח ליד בית המקדש."
 "אהיה שם!"

השעה היעודה מגיעה, וקהל גדול מתאסף ליד בית המקדש. השמש הולכת ושוקעת, והיכל בית המקדש מטיל צל ארוך על הציבור.

"חם מאוד היום."
 "כן, אבל הרבה יותר קריר כאן בצל."
 "רגע אחד, אנחנו נהנים מהצל הזה."
 "נכון..."
 "אוי ואבוי! הצל הוא צל של בית המקדש. אנחנו נהנים מהקודש, זה אסור!"
 "אבל רבן יוחנן בן זכאי עומד ומדבר. הוא לא היה מרשה לנו להישאר כאן, אם הדבר היה אסור."

ילדים יקרים...
 אנחנו יודעים שה' מכוון את כל מקרי חיינו. לפעמים אנחנו חושבים שדברים צריכים להתנהל אחרת. לא הלך לנו. אולי בפעם הבאה יהיה יותר טוב. אחרי כמה זמן אנחנו מבינים שמה שקרה היה באמת הטוב ביותר שיכול להיות. בואו נעשה סבב מסביב לשולחן ונתן כמה דוגמאות. אנחנו תורמים את חלקנו בגלוי "ידו הנסתרת" של ה' ומגדילים את כבוד ה' בעולם.

זכור!

"האם יש מפטיר מיוחד השבוע, אבא?"
 "כן, אברימי. פרשת זכור."
 "זכור - כלומר, לזכור. נכון, אבא?"
 "נכון, אברימי. עלינו לזכור את מה שעמלק עשה לנו."
 "ומה הוא עשה, אבא?"

"עמלק הוא הרע במהותו, אברימי. כל מטרתו בעולם היא להרחיק אנשים מה'. הוא מנסה להראות להם שה' איננו קיים, חלילה, או שלא אכפת לו מאיתנו. בתחילה נלחם עמלק בבני ישראל לאחר יציאת מצרים, זמן קצר לאחר קריעת ים סוף. כל העולם פחד מה' ומהעם הנבחר. אך עמלק, בחוצפה שאין כדוגמתה, תקף אותנו, והראה לעולם שעם ישראל איננו כל יכול. כך נפגמה המידה של יראת ה' בעולם."
 "דבר נורא!"

"נכון, אברימי. ולפיכך, ניתנה לנו מצווה בתורה, בסוף פרשת כי תצא, לזכור את הדבר הנורא הזה שעשה עמלק. אנו מקיימים מצווה זו על ידי קריאת פרשה זו השבוע כמפטיר."
 "ומדוע זו עני קוראים אותו דווקא השבוע, אבא?"
 "מכיוון שהוא השבוע שלפני פורים, אברימי. המן היה מזרע עמלק. בדומה לאבותיו, הוא רצה למחות את עם ישראל ולחלל שם שמיים. אנו זוכרים את עמלק כאשר אנו שמחים על מפלתו."
 "ומה קורה היום, אבא? מיהו עמלק? היכן הוא?"

"הוא עדיין נמצא כאן איתנו, אברימי. הרב זיידל אפשטיין זצ"ל אומר על פרשת זכור, שעמלק, שמטרתו הבלעדית בעולם היתה לחלל שם שמיים, היה הרע במהותו. עלינו לתעב אותו ואת הרע שהוא מביא לעולם הזה. חילול השם הוא דבר מתועב! אנו שונאים

השאלה היא: כיצד יכול היה רבן יוחנן בן זכאי לדרוש בצל היכל בית המקדש?

והתשובה היא:
 הגמרא (פסחים כה, ע"ב) עוסקת בשאלת הנאה שמגיעה לאדם בניגוד לרצונו. אם אין הוא יכול להימנע מכך, ולא היה בכונתו ליהנות מהדבר, הדבר מותר. במקרה שלנו, לא היה מקום אחר גדול מספיק כדי לקלוט את כל הקהל שהתאסף כדי לשמוע את דרשתו של רבן יוחנן. אך המאזינים לא התכוונו ליהנות מהצל. מהו ההיתר המאפשר ליהנות מבית המקדש? הגמרא עונה שהדרך הרגילה ליהנות מבית המקדש היא להיכנס לתוכו. אך ליהנות מהצל שהוא מטיל כלפי חוץ אינה הדרך הרגילה של הנאה, ולכן הדבר מותר.

חידות אלה והתשובות עליהן הן לצורך לימוד ודיון בלבד. אין לסמוך עליהם למעשה. יש להפנות את השאלה לרב כדי לקבל ממנו את הפסק הנכון.